

IRAK SAĞLIK SİSTEMİ

IRAK

- **Genel Bilgiler:**

Başkent: Bağdat

Coğrafi konum: Orta Doğu, Basra Körfezi sınırında, İran ve Kuveyt arasında.

«Eastern Mediterranean (Doğu Akdeniz)»

Afganistan, Bahreyn, Mısır, Libya, Fas, Pakistan, Katar, Yemen, Tunus, Lübnan

Yüz ölçümü: 438,317 km kare

Sınır ülkeler: İran 1,599 km; Ürdün 179 km; Kuveyt 254 km; Suudi Arabistan 811 km; Suriye 599 km; Türkiye 367 km

Nüfus:

Toplam: 42,083,436 (WHO?)

Erkek: 21,193,356

Kadın: 20.890.080

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Nüfus Piramidi, Yaş Dağılımları ve Bağımlı Nüfus Oranları

Nüfus Artış Oranı: 2022 yılında Irak'ın nüfus artış oranı %2.2'dir, bu oran 2021 yılına göre -0.084 puan azalmıştır.

Nüfus Eğilimi: 2000-2050 yılları arasındaki trend grafiği, nüfusun düzenli bir artış gösterdiğini ve 2050'de yaklaşık 74.5 milyon seviyesine ulaşacağını göstermektedir.

Yaş Dağılımı: 2022 yılı itibarıyla nüfusun %71.8'i 15-64 yaş arasında (çalışabilir yaş), %24.9'u 0-14 yaş arasında (genç nüfus), ve %3.28'i 65 yaş üstü (yaşlı nüfus).

Bu veriler Irak'ın genç ve büyüyen bir nüfusa sahip olduğunu ve gelecekte demografik yapısının önemli ölçüde değişeceğini gösteriyor.

In Iraq, the current population is **44,496,112** as of **2022** with a **projected increase of 67%** to **74,515,135** by **2050**.

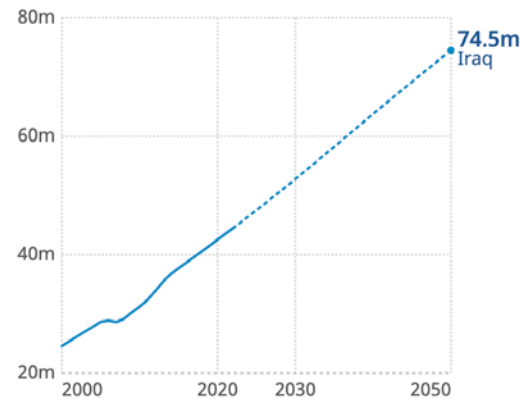
Population growth rate

Iraq, 2022

2.2% -0.084 percentage points
change since 2021
rate

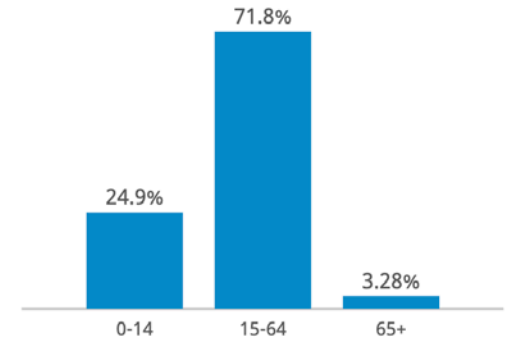
Population trend

Iraq, 2000 - 2050

Age distribution of population (%)

Iraq, 2022

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Nüfus Piramidi, Yaş Dağılımları ve Bağımlı Nüfus Oranları

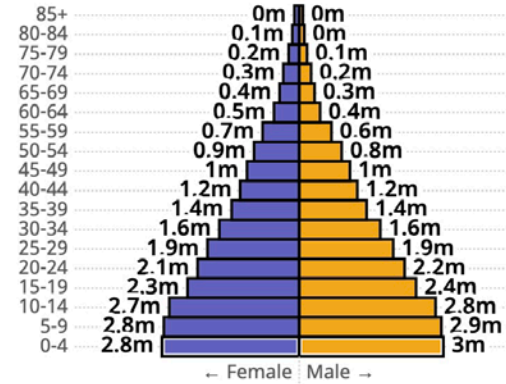
2023 Nüfus Piramidi: Genç nüfus (0-14 yaş arası) önemli bir büyüklüğe sahiptir, bu yaş gruplarında hem erkek hem de kadın sayısı oldukça yüksektir. Çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş arası) büyük bir kısmı oluşturmaktadır, ancak genç yaş gruplarında yoğunluk daha fazladır. 65 yaş ve üzeri yaş gruplarında nüfus oldukça düşüktür, yaşlı nüfusun genel oranı düşük seviyelerdedir.

2050 Nüfus Piramidi:2023'e kıyasla genç nüfusun (0-14 yaş) oranında hafif bir azalma gözlemlenmektedir, bu da doğum oranlarında beklenen bir düşüşe işaret edebilir. Çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş arası) halen baskın, ancak yaş ilerledikçe her iki cinsiyet için de nüfus dağılımı dengelenmektedir. Yaşlı nüfusun (65 yaş ve üstü) oranı belirgin şekilde artmakta, bu da Irak'ın yaşlanma sürecine girdiğini göstermektedir.

Demographic change 2023 - 2050

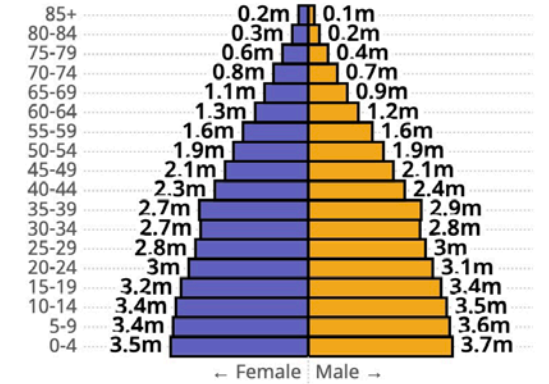
2023

Population by age and sex. Iraq

2050

Population by age and sex. Iraq

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Bebek Ölüm Hızı

- **1990:** Bebek ölüm hızı oldukça yüksek olup, 1.000 canlı doğumda %42 olarak kaydedilmiştir.
- **2000:** Bebek ölüm hızı %36'ya düşmüştür. Bu azalma, sağlık hizmetlerinde bazı iyileştirmelerin başladığını gösteriyor olabilir.
- **2010:** Bebek ölüm hızı %29'a gerilemiştir. Bu dönemde çocuk sağlığına yönelik sağlık hizmetlerinin daha da geliştiği, aşılama ve beslenme programlarının etkinliğinin arttığı düşünülebilir.
- **2022:** Bebek ölüm hızı %20'ye kadar düşmüştür. Bu, Irak'ın sağlık sisteminde önemli gelişmeler olduğunu, özellikle doğum öncesi ve sonrası bakımda ilerlemeler kaydedildiğini işaret eder.

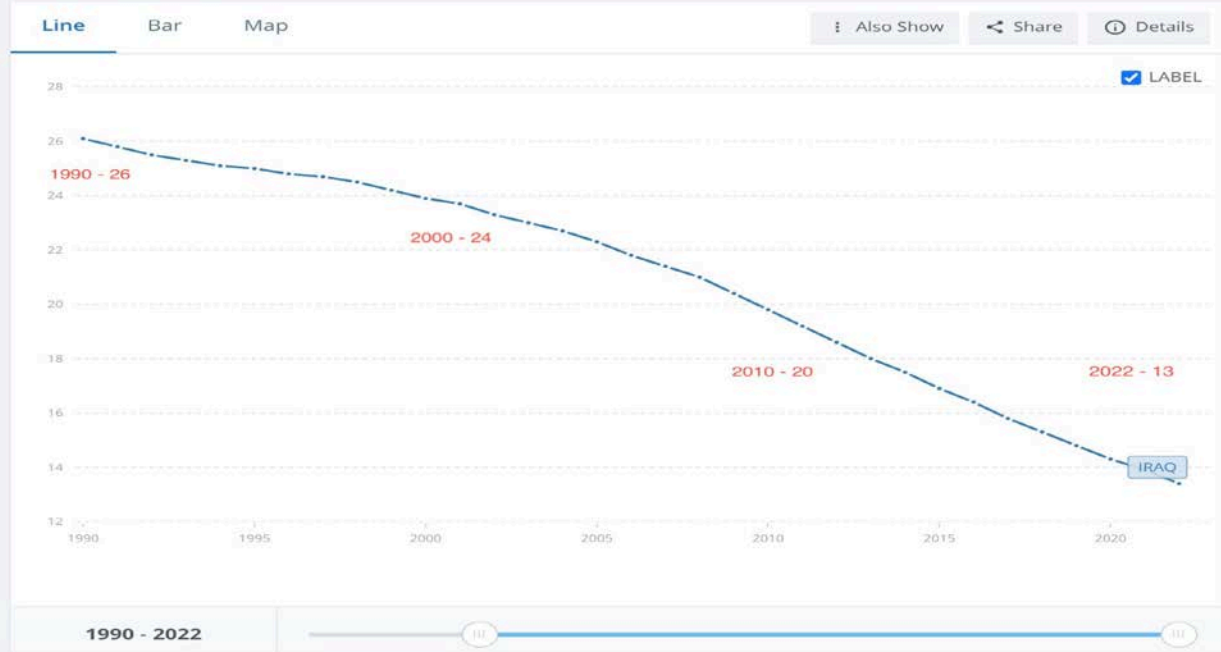

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Neonatal Ölüm Hızı

Mortality rate, neonatal (per 1,000 live births) - Iraq

Estimates developed by the UN Inter-agency Group for Child Mortality Estimation (UNICEF, WHO, World Bank, UN DESA Population Division) at childmortality.org.
License : CC BY-4.0

- **1990:** Neonatal ölüm hızı 1.000 canlı doğumda 26 olarak kaydedilmiştir. Bu oran, yenidoğan bakım hizmetlerinin yetersizliğini ve sağlık sisteminin erken dönemlerdeki zorluklarını yansıtmaktadır.
- **2000:** Neonatal ölüm hızı 24'e gerilemiştir. Bu azalma, sağlık sistemindeki bazı iyileşmeleri göstermektedir; ancak, iyileşme hızı yavaş kalmıştır.
- **2010:** Neonatal ölüm hızı 20'ye düşmüştür. Bu dönemde, yenidoğan sağlığına yönelik hizmetlerde iyileşmelerin başladığı, doğum ve yenidoğan bakımının geliştirilmesine yönelik çabaların arttığı anlaşılmaktadır.
- **2022:** Neonatal ölüm hızı önemli bir düşüşle 13'e kadar gerilemiştir. Bu, yenidoğan sağlığına yönelik iyileştirilmiş bakım, hijyen koşullarının iyileştirilmesi, prematüre doğum ve düşük doğum ağırlığı gibi komplikasyonların daha iyi yönetildiğini göstermektedir.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

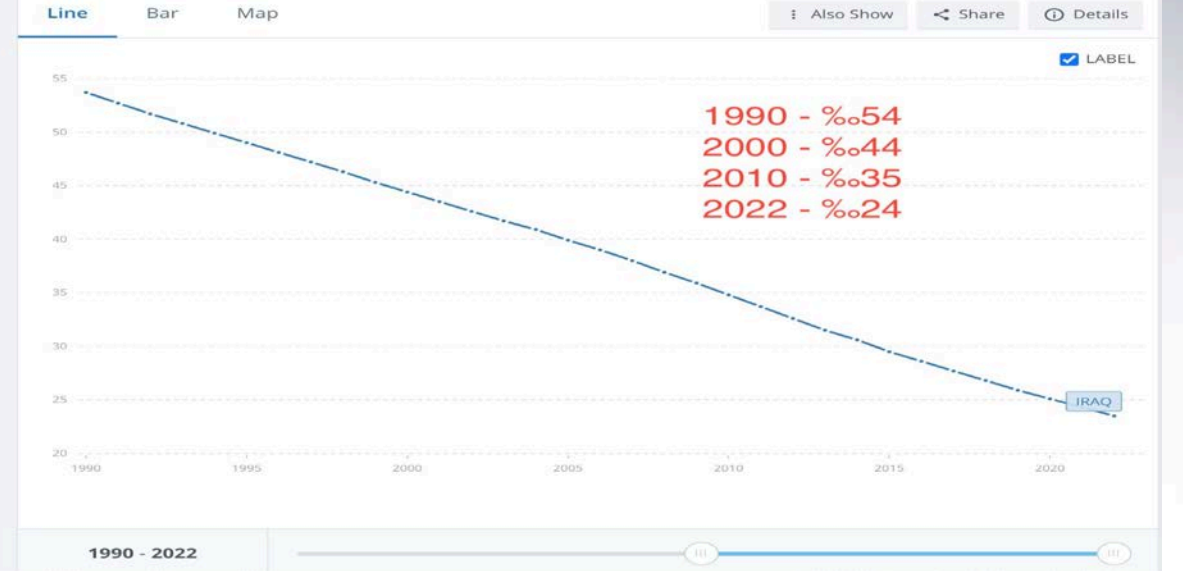
5 Yaş Altı Ölüm Hızı

- **1990:** 5 yaş altı ölüm hızı oldukça yüksek, 1.000 canlı doğumda %54 olarak kaydedilmiştir. Bu oran, sağlık hizmetlerinin erişilebilirliği ve kalitesi açısından ciddi eksiklikler olduğunu göstermektedir.
- **2000:** 5 yaş altı ölüm hızı %44'e düşmüştür. Bu dönemde sağlık hizmetlerinde iyileşme görülse de, çocuk sağlığında hala önemli problemler devam etmektedir.
- **2010:** 5 yaş altı ölüm hızı %35'e gerilemiştir. Bu azalma, çocuk sağlığı hizmetlerinin güçlenmeye başladığını ve aşılama programları, beslenme desteği gibi uygulamaların etkisini gösterdiğini işaret eder.
- **2022:** 5 yaş altı ölüm hızı %24'e kadar düşmüştür. Bu önemli azalma, sağlık sisteminde çocuk sağlığına yönelik gelişmeleri ve sağlık hizmetlerinin çocuklar için daha ulaşılabilir ve etkili hale geldiğini göstermektedir.

Mortality rate, under-5 (per 1,000 live births) - Iraq

Estimates developed by the UN Inter-agency Group for Child Mortality Estimation (UNICEF, WHO, World Bank, UN DESA Population Division) at childmortality.org.

License : CC BY-4.0

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Anne Ölüm Oranı (ulusal tahmin, her 100,000 canlı doğumda)

1999-263

2013-60

2006-81

- **1999:** Anne ölüm oranı oldukça yüksek, her 100,000 canlı doğumda 263 anne ölümü kaydedilmiştir. Bu oran, doğum öncesi, sırası ve sonrasında sağlık hizmetlerinin yetersiz olduğunu ve yüksek risklerin bulunduğunu göstermektedir.
- **2006:** Anne ölüm oranı büyük bir düşüşle 81'e gerilemiştir. Bu azalma, sağlık hizmetlerinde iyileştirmeler yapıldığını, özellikle anne sağlığına yönelik müdahalelerin etkili olmaya başladığını işaret etmektedir.
- **2013:** Anne ölüm oranı daha da azalarak 60'a inmiştir. Bu düşüş, anne sağlığı hizmetlerinin daha iyi organize edilmesi, doğum öncesi ve sonrası bakım hizmetlerinin geliştirilmesi ve acil obstetrik bakımın iyileştirilmesi gibi faktörlerle açıklanabilir.

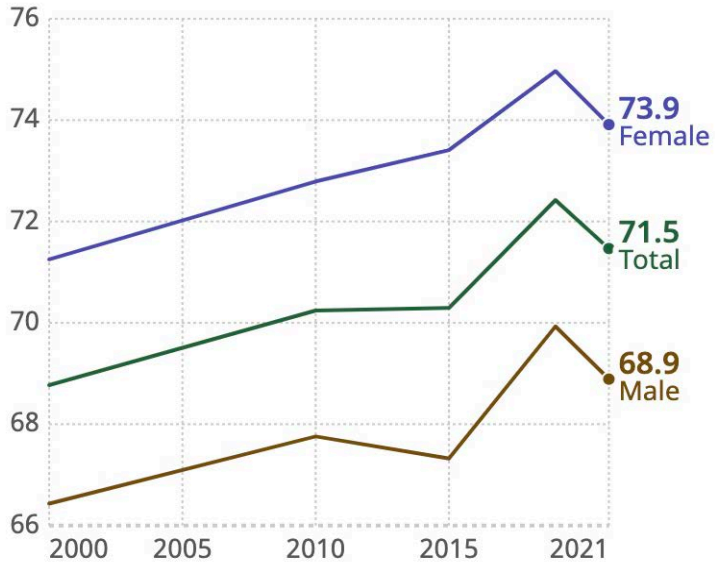

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Doğumda Beklenen Yaşam Süresi

Life expectancy at birth

The average number of years that a newborn could expect to live. Iraq, both sexes, 2000 - 2021.

- **Irak'ta;** doğumda yaşam beklentisi (yıl olarak) 2000 yılında 68.8 yıl iken, **2021 yılında 2.69 yıl yükselerek 71,5 yıl oldu.**
- **Doğu Akdeniz'de;** doğumda yaşam beklentisi (yıl olarak) 2000 yılında 65 yıl iken, **2021 yılında 3.47 yıl yükselerek 68.5 yıl oldu.**

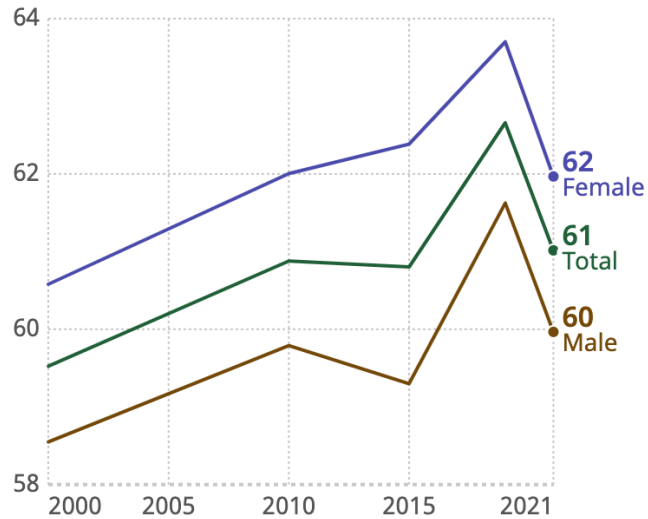

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Sağlıklı Yaşam Beklentisi

Healthy life expectancy (HALE) at birth

The average number of years that a person can expect to live in "full health" from birth. Iraq, both sexes, 2000 - 2021.

[Download data](#) ↓

- Irak'ta; doğumda sağlıklı yaşam beklentisi (yıl olarak) 2000 yılında 59.5 yıl iken, **2021 yılında 1.49 yıl yükselerek 61 yıl oldu.**
- Doğu Akdeniz'de doğumda sağlıklı yaşam beklentisi (yıl olarak) 2000 yılında 56.6 yıl iken, **2021 yılında 2.43 yıl yükselerek 59 yıl oldu.**

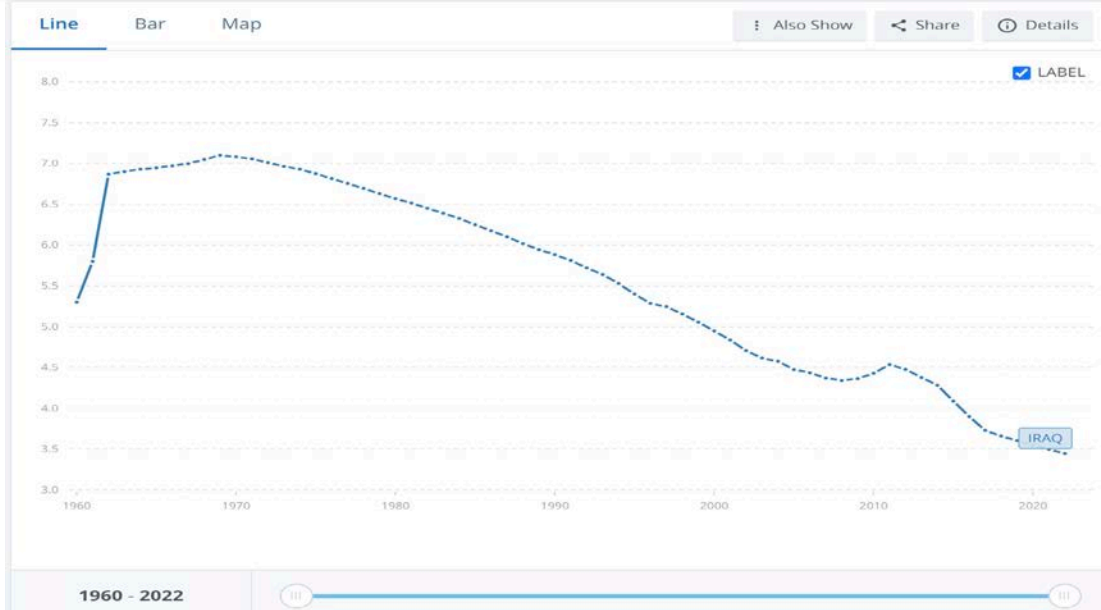
DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Toplam Doğurganlık Hızı

Fertility rate, total (births per woman) - Iraq

(1) United Nations Population Division. World Population Prospects: 2022 Revision; (2) Statistical databases and publications from national statistical offices; (3) Eurostat: Demographic Statistics.

License : CC BY-4.0

- **1990:** Toplam doğurganlık hızı oldukça yüksek olup, kadın başına ortalama 5.9 doğum olarak kaydedilmiştir. Bu oran, yüksek doğurganlık seviyelerini ve genç nüfus yapısını yansıtmaktadır.
- **2000:** Doğurganlık hızı 4.9'a düşmüştür. Bu düşüş, aile planlaması hizmetlerinin artması, eğitim seviyelerinin yükselmesi ve kadınların işgücüne katılımının artması gibi sosyo-ekonomik faktörlerle ilişkilendirilebilir.
- **2011:** Doğurganlık hızı 4.5 seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde sağlık hizmetlerindeki gelişmeler ve toplumun bilinçlenmesi, doğurganlık oranlarının azalmasında etkili olmuştur.
- **2022:** Doğurganlık hızı 3.4'e kadar düşmüştür. Bu azalma, kadınların eğitim ve kariyer olanaklarının artması, aile planlaması ve sağlık hizmetlerine erişimin iyileşmesi gibi etkenlerle açıklanabilir.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Hastalık Yükü

Burden of Disease

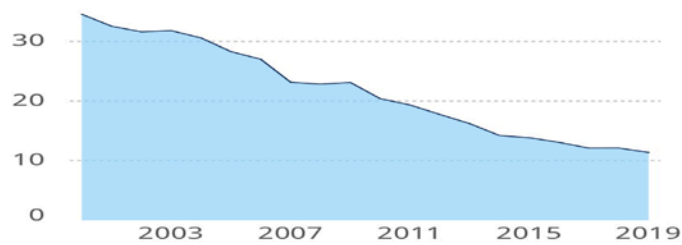
Disability adjusted life years

Deaths per 100 000 populations

Iraq, 2019

11.37

deaths per 100 000 population

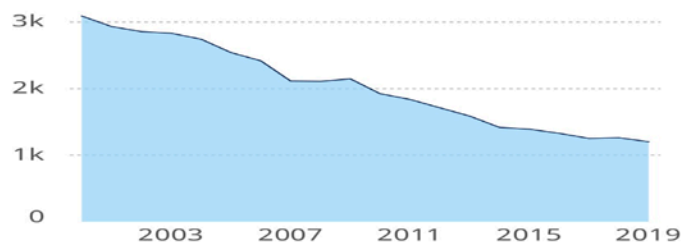

Disability-adjusted life years (DALYs)

Iraq, 2019

1,202.22

years per 100 000 population

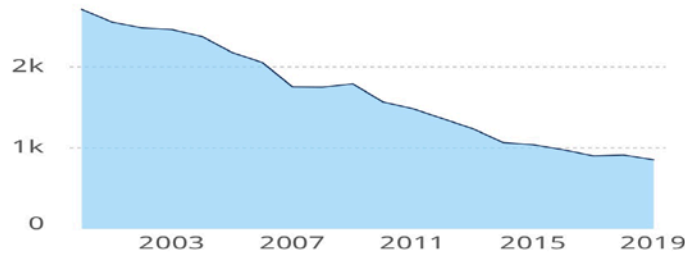

Years of life lost due to premature mortality (YLLs)

Iraq, 2019

853.49

years per 100 000 population

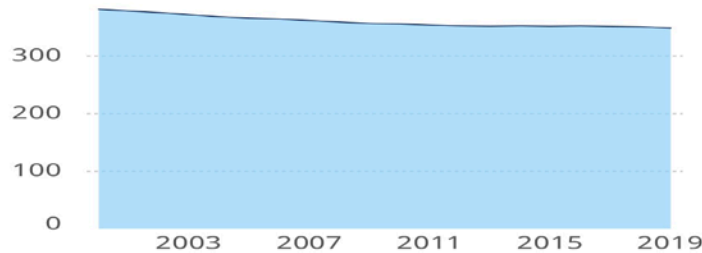

Years of healthy life lost due to disability (YLDs)

Iraq, 2019

348.73

years per 100 000 population

- **Ölüm Oranı (Deaths per 100,000 populations):** 2019 yılında her 100,000 kişi başına düşen ölüm sayısı 11.37'dir. **Prematüre Ölümden Kaybedilen Yıllar (YLLs):** 2019 yılında her 100,000 kişi başına prematüre ölümler nedeniyle kaybedilen yaşam yılı 853.49'dur.
- **Sakatlıkla Düzeltilmiş Yaşam Yılları (DALYs):** 2019 yılında her 100,000 kişi başına düşen DALY değeri 1,202.22'dir.
- **Sakatlık Nedeniyle Kaybedilen Sağlıklı Yıllar (YLDs):** 2019 yılında her 100,000 kişi başına sakatlık nedeniyle kaybedilen sağlıklı yıl 348.73'tür.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Başlıca Ölüm Nedenleri

- İskemik Kalp Hastalığı (IHD)
- COVID-19
- Diyabet ve Kronik Böbrek Hastalığı (CKD)
- Alzheimer ve Diğer Demans Türleri
- Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları (LRTI) ve Tüberküloz (TB)

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

5 Yaş Altı Başlıca Ölüm Nedenleri

- Neonatal Koşullar
- Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları
- İshal Doğumsal Anomaliler
- Travma ve Kazalar
- Beslenme Bozuklukları

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Başlıca Ölüm Nedenleri

1990 ve 2021 Karşılaştırması:

Kardiyovasküler Hastalıklar: Hem 1990 hem de 2021'de birinci sıradaki ölüm nedenidir. Bu, kalp hastalıklarının ülkede kalıcı bir sağlık sorunu olduğunu ve yaşam tarzı değişiklikleri, erken tanı ve tedaviye yönelik önlemlerin artırılması gerektiğini göstermektedir.

Anne ve Yenidoğan Sağlığı: 1990'da üst sıralarda yer alan bu neden, 2021'de daha alt sıralara düşmüştür. Bu düşüş, anne ve yenidoğan sağlığı hizmetlerinde bazı iyileşmelerin yapıldığını, ancak bu alanda hala çalışılması gerektiğini göstermektedir.

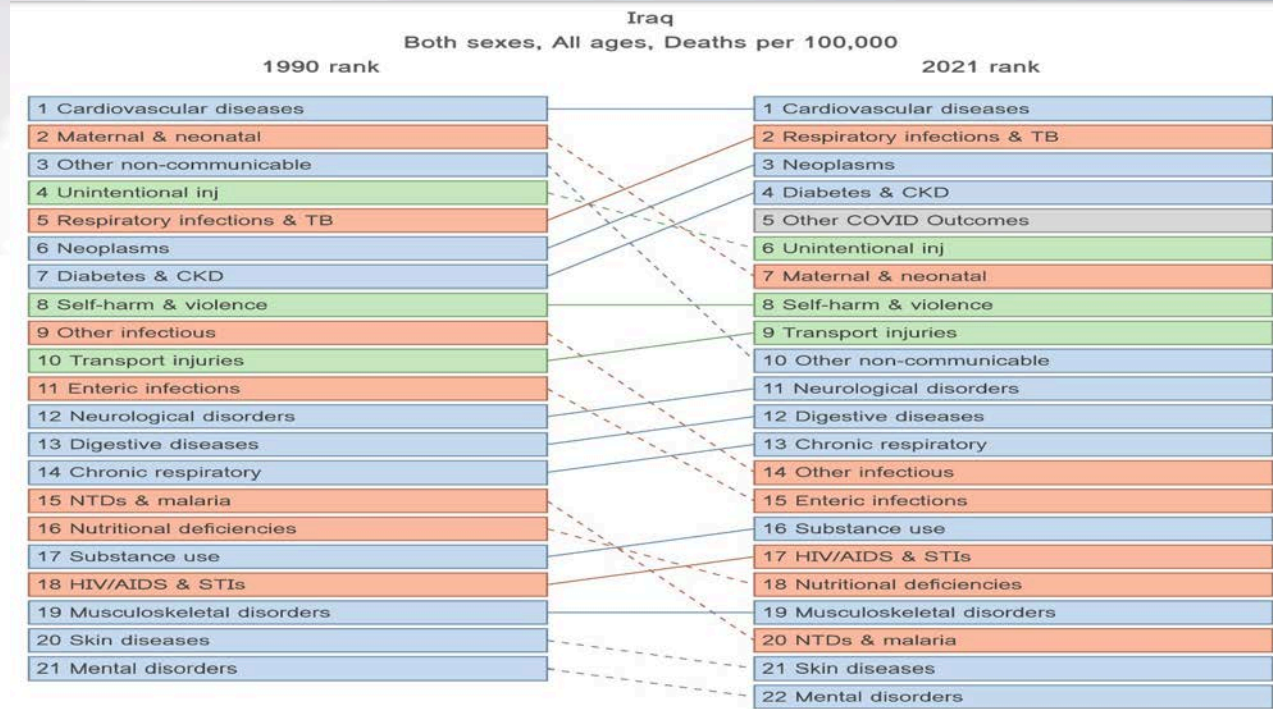
Enfeksiyon Hastalıkları (Solunum Yolu Enfeksiyonları ve Tüberküloz): 1990'da daha üst sıralarda olan bu hastalıklar, 2021'de nispeten gerilemiştir. Bu azalma, aşılama ve halk sağlığı önlemlerinin etkisini göstermektedir.

Kronik Hastalıklar ve Diyabet: Diyabet ve kronik böbrek hastalığı gibi durumlar, 2021'de daha belirgin bir şekilde ölüm nedeni olarak öne çıkmıştır. Bu, yaşam tarzı faktörlerinin ve kronik hastalık yönetiminin önemini artırmaktadır.

COVID-19 ve Diğer Salgın Hastalıklar: 2021 yılında COVID-19 gibi pandemi kaynaklı ölümler, listeye yeni eklenen bir faktör olarak yer almaktadır ve sağlık sistemlerinin kriz dönemlerinde ne kadar kırılabilir olduğunu göstermektedir.

Kazalar ve Travmalar: 1990'da daha belirgin olan kazalar ve travmalar, 2021'de de önemli bir ölüm nedeni olmaya devam etmektedir. Bu, yol güvenliği ve iş sağlığı gibi alanlarda daha fazla önlem alınması gerektiğini göstermektedir.

Nörolojik Hastalıklar ve Demans: Zamanla daha belirgin bir hale gelen bu nedenler, yaşlanan nüfusun sağlık ihtiyaçlarının değiştiğine işaret etmektedir.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Başlıca Ölüm Nedenleri

Bu görsel, Irak'ta 2011 ve 2021 yılları arasında en fazla ölüme neden olan hastalıkları ve değişim trendlerini göstermektedir.

İskemik Kalp Hastalığı: 2011'de ve 2021'de ilk sıradaki ölüm nedenidir. Ölüm oranı son on yılda artmış (+20.9), bu da kalp sağlığını koruma ve risk faktörlerini azaltma konusundaki çabaların yetersiz kaldığını göstermektedir.

COVID-19: 2021'de ikinci sıraya yükselen COVID-19, pandeminin büyük bir sağlık yükü yarattığını ve ölüm oranlarını ciddi şekilde etkilediğini ortaya koymaktadır (+88.0).

İnme (Stroke): İnme, ölüm nedenleri arasında üçüncü sırada yer almakta ve ölüm oranlarında önemli bir artış görülmektedir (+9.9). Bu durum, inme risk faktörlerinin kontrolünün önemli olduğunu göstermektedir.

Diyabet: Diyabet, 2011'de altıncı sırada iken 2021'de dördüncü sıraya yükselmiş, ölüm oranı artmıştır (+6.1). Bu, yaşam tarzı değişiklikleri ve diyabet yönetiminin sağlık sisteminde öncelikli hale getirilmesi gerektiğine işaret eder.

Kronik Böbrek Hastalığı: Ölüm oranları artış göstermiş (+4.5), bu da kronik hastalıkların yönetiminde iyileştirme ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Neonatal Bozukluklar: Bu alanda ölüm oranları düşüş göstermiştir (-22.8), bu da yenidoğan bakımındaki iyileşmelerin etkisini yansıtmaktadır.

Hipertansif Kalp Hastalığı: Küçük bir artışla ölüm nedenleri arasında yedinci sıradadır (+1.7), bu da hipertansiyonun kontrol altına alınması gerektiğini göstermektedir.

Yol Kazaları: Ölüm oranları düşmüştür (-3.7), ancak hala önemli bir ölüm nedeni olmaya devam etmektedir.

Akciğer Kanseri: Ölüm oranlarında hafif bir artış gözlemlenmiştir (+2.6), bu durum tütün kullanımının azaltılması ve erken teşhis programlarının önemini vurgulamaktadır.

Kişiler Arası Şiddet: Bu neden, ölüm oranlarında düşüş göstererek onuncu sırada yer almaktadır (-2.2).

What causes the most deaths?

- Communicable, maternal, neonatal, and nutritional diseases
- Non-communicable diseases
- Injuries

Cause	2011 rank	2021 rank	Change in deaths per 100k, 2011-2021
Ischemic heart disease	1	1	↑ +20.9
COVID-19	-	2	↑ +88.0
Stroke	2	3	↑ +9.9
Diabetes	6	4	↑ +6.1
Chronic kidney disease	8	5	↑ +4.5
Neonatal disorders	3	6	↓ -22.8
Hypertensive heart disease	12	7	↑ +1.7
Road injuries	7	8	↓ -3.7
Lung cancer	14	9	↑ +2.6
Interpersonal violence	11	10	↓ -2.2

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Öncelikli Risk Faktörleri (Obezite, HT, Tütün Kullanımı, Yüksek Kan Şekeri)

- **Hipertansiyon Prevalansı:** 2019 yılında yetişkinlerin %48.1'i (aralık: %40.7 - %55.7) hipertansiyon hastasıdır.
- **Yetişkin Obezitesi:** 2022 yılında yetişkinlerin %40.5'i (aralık: %36 - %45.2) obezdir. Yüksek obezite oranı, diyabet, kalp hastalıkları ve diğer kronik hastalıklar için önemli bir risk faktörüdür.
- **Tütün Kullanımı:** Yetişkinlerin %20'si (aralık: %10 - %30) tütün kullanmaktadır.
- **Alkol Tüketimi:** 2019 yılında yetişkin başına düşen yıllık alkol tüketimi 0.24 litre saf alkol olarak kaydedilmiştir.
- **Güvenli Sanitasyon:** 2022 yılında nüfusun %52.8'i güvenli bir şekilde yönetilen sanitasyon hizmetlerine erişim sağlamaktadır.
- **Partikül Madde Kirliliği (PM2.5):** 2022 yılında ortalama PM2.5 konsantrasyonu 39.29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ 'tür. Hava kirliliği seviyesi yüksek olup, solunum yolu hastalıkları ve diğer sağlık sorunları için ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Prevalence of hypertension Iraq, 2019	Adult obesity Iraq, 2022
48.1% [40.7% - 55.7%] ±0 percentage points stable since 2018 Percentage of adults (30-79) with hypertension	40.5% [36% - 45.2%] Percentage of adults aged 18+ years with a body mass index (BMI) of 30 kg/m ² or higher
Visit indicator → Download data ↓	Visit indicator → Download data ↓
Tobacco use Iraq, 2020	Alcohol consumption Iraq, 2019
20% [10% - 30%] WHO estimate of current tobacco use prevalence among persons 15 years and older % (age-standardized) (SDG 3.a.1)	0.24 [0 - 0.78] +0.01 change since 2015 Amount of alcohol consumed per adult (15+ years) over a calendar year, in litres of pure alcohol
Visit indicator → Download data ↓	Visit indicator → Download data ↓
Tobacco use Iraq, 2020	Alcohol consumption Iraq, 2019
20% [10% - 30%] WHO estimate of current tobacco use prevalence among persons 15 years and older % (age-standardized) (SDG 3.a.1)	0.24 [0 - 0.78] +0.01 change since 2015 Amount of alcohol consumed per adult (15+ years) over a calendar year, in litres of pure alcohol
Visit indicator → Download data ↓	Visit indicator → Download data ↓
Safely managed sanitation Iraq, 2022	Fine particulate matter Iraq, 2019
52.8% +0.701 percentage points improving since 2021 Percentage of population that have access to safely managed, improved sanitation facilities that are not shared with other households	39.29 [31.91 - 49.48] -0.69 improving since 2018 Annual mean PM2.5 concentration in urban areas
Visit indicator → Download data ↓	Visit indicator → Download data ↓

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

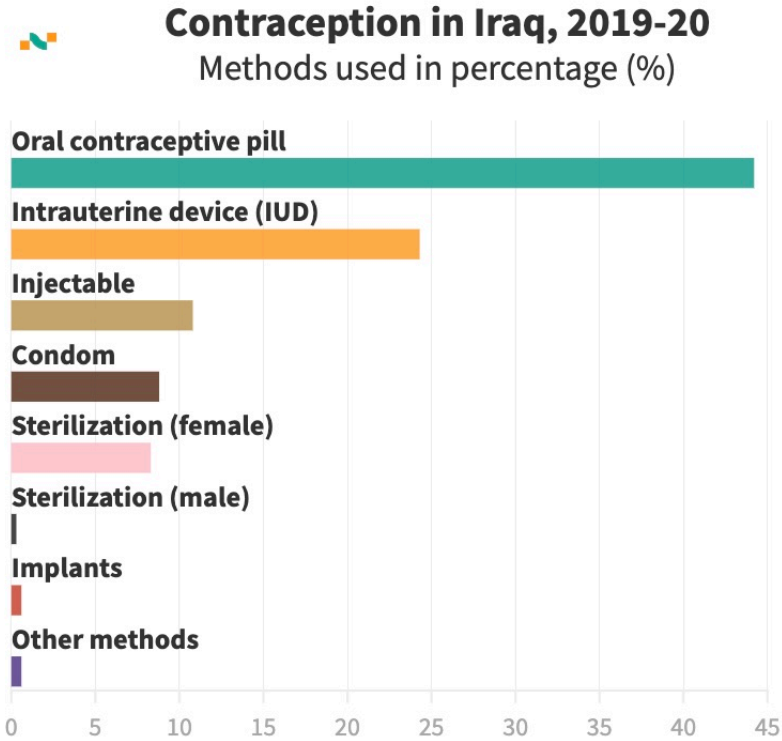
Kontraseptif Kullanımı

- Irak'ta gebelik önleyici yöntem kullanım yaygınlığı **%58** (%44 modern, %14 geleneksel) olup, bu oran küresel ortalamadan (%63) ve Ürdün (%63) ve Tunus (%67) gibi bölgedeki diğer ülkelerden daha düşüktür.
- Ayrıca, kontraseptif kullanımında eşitsizlikler devam etmektedir; **kırsal kesimde** yaşayan kadınlar, en yoksul kesimde yaşayan kadınlar veya ilkokul mezunu ya da hiç eğitim almamış kadınlar arasında kontraseptif yaygınlığı **daha düşüktür**; **kuzey bölgesindeki** kadınlarda ise yaygınlık daha **yüksektir**.
- Aile planlaması hizmetlerinin **birçok sağlık ocağında ve devlet hastanelerindeki kontrasepsiyon merkezlerinde ücretsiz veya büyük oranda devlet tarafından ödenerek** sunulması amaçlanmaktadır. Ayrıca eczaneler ve özel klinikler gibi özel sektör de özellikle ağızdan alınan haplar ve rahim içi araç (RİA) takılması ve çıkarılması gibi kontraseptif ürünlerinin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Irak'ta en yaygın kullanılan kontraseptif yöntemi **oral haplardır** (tüm modern yöntemlerin **%50**'si), bunu **RİA** (**%25**) ve **enjektabllar** (**%10**) takip etmektedir.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Kontraseptif Kullanımı

Source: [FP2020](#) • Collated by: [Amwaj.media](#)

Contraception in Iraq, 2019-20

Methods used in percentage (%).

- Iraq
- Society
- General indicators

Tip: You may distribute our data visualizations, but they must be credited to [Amwaj.media](#) and contain our logo.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Bağışıklama Yüzdeleri

Family planning

Iraq, 2022

Data not available

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

DTP3 immunization

Iraq, 2022

93% +15 percentage points
improving since 2021

Percentage of one-year-olds who have received three doses of the combined diphtheria, tetanus toxoid and pertussis vaccine (DTP3) in a given year

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

MCV2 immunization

Iraq, 2022

97% +13 percentage points
improving since 2021

Percentage of children who received two doses of measles containing vaccine (MCV2) by the locally recommended age

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Interventions against NTDs

Iraq, 2021

2.17 million ±0
change since 2021

Number of people requiring treatment and care for any neglected tropical diseases (NTDs)

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Irak'ta, 1 yaşındaki çocuklar arasında difteri-tetanoz-boğmaca (DTP3) aşılama kapsamı 2000 yılında %80'den 2022 yılında %93'e %13 oranında iyileşmiştir.

DEMOGRAFİK YAPI VE SAĞLIK DÜZEYİ GÖSTERGELERİ

Bağışıklama Yüzdeleri

Irak COVID-19 Aşılama Verileri

- Ülke genelinde toplam uygulanan aşı sayısı: **19.026.929**
- İlk doz uygulanmış kişi sayısı: **11.037.727 (%26,1)**
- İkinci doz uygulanmış kişi sayısı: **7.759.616 (18,4)**
- Aşı uygulanan kadın sayısı: **4.309.681 (%39)**
- Aşı uygulanan erkek sayısı: **6.727.019 (%61)**

SAĞLIK HİZMETLERİ ÖRGÜTLENMESİ VE SUNUMU

Koruyucu Sağlık Hizmetleri

Hangi Tür Hizmetler Veriyor?

- Beslenme Enstitüsü
- Tüberküloz Enstitüsü
- Bejel Zührevi Hastalıklar Tedavi Enstitüsü
- Aşı ve Serum Enstitüsü
- Endemik Hastalıklar Enstitüsü
- Anne ve Çocuk Sağlığı Enstitüsü
- Sağlık Mühendisliği Enstitüsü
- Okul Hizmetleri Enstitüsü
- Başkent ve Şehir Sağlığı Enstitüsü
- Salgın Hastalıklar Enstitüsü
- Dünya Sağlık Enstitüsü

Hangi Kuruluşlar Tarafından Veriliyor?

- Hastaneler
- Merkezi Tıp Klinikleri
- Dispanserler
- Araştırma Enstitüleri

Nasıl Veriliyor?

Sağlık idaresi tedavi edici ve önleyici hizmetleri planlamak üzere bir Yüksek Sağlık Konseyi valiliklerde çeşitli idari müdürlükler olarak kuruldu ve bunlara «Liwa» adı verildi. Her Liwa'da bir koruyucu müdürlük kuruldu.

SAĞLIK HİZMETLERİ ÖRGÜTLENMESİ VE SUNUMU

Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri

Hizmet Veren Örgütlerin Sayısı ve Niteliği:

Irak Sağlık Bakanlığı'nın 2013 yılında yayınladığı son rapora göre 2642 birinci basamak sağlık merkezi bulunmaktadır.

Bu 2642 merkezin 1313'ü doktorlar tarafından yönetilirken 1329 merkez diğer sağlık çalışanları tarafından yönetiliyor.

Devletin ve Özel Sektörün Rolü:

Tüm birinci basamak sağlık merkezleri Irak Sağlık Bakanlığı'na bağlıdır.

IHF Iraq Humanitarian Fund

SAĞLIK HİZMETLERİ ÖRGÜTLENMESİ VE SUNUMU

İkinci Basamak Sağlık Hizmetleri

Hastane Sayısı ve Kamu Özel Dağılımı:

295 devlet hastanesi ve 155 özel hastane bulunmaktadır.

Devlet hastanelerinde **49825 yatak kapasitesi** vardır. Özel hastanelerde **2681 yatak kapasitesi** vardır. (**40825'i acil servis yatakları hariç**).

Yatak Doluluk Oranı:

Irak Sağlık Bakanlığı'nın 2013 yılında yayınladığı son rapora göre yatak doluluk oranı **%50**.

SAĞLIK HİZMETLERİ ÖRGÜTLENMESİ VE SUNUMU

İkinci Basamak Sağlık Hizmetleri

Nüfusa Düşen Hastane Yatağı Sayısı

Hospital beds (per 1,000 people) - Iraq

Data are from the World Health Organization, supplemented by country data.

License : CC BY-4.0

1960-1.9

1970-2

1980-1.9

1990-1.7

2000-1.2

2014-1.4

2015-1.4

2017-1.3

SAĞLIK HİZMETLERİ ÖRGÜTLENMESİ VE SUNUMU

Üçüncü Basamak Sağlık Hizmetleri

Nasıl Yapılandırılmış?

Devlet hastanelerinden döndürülmüş.

Kaç tane üçüncü basamak hastane var?

Irak Sağlık Bakanlığı'nın 2013 yılında yayınladığı son rapora göre 100 hastane var.

Hangi Türler?

- 52 özelleştirilmiş merkez
- 19 obstetrik ve pediatrik hastane
- 16 pediatrik hastane
- 13 obstetrik ve jinekoloji hastaneleri

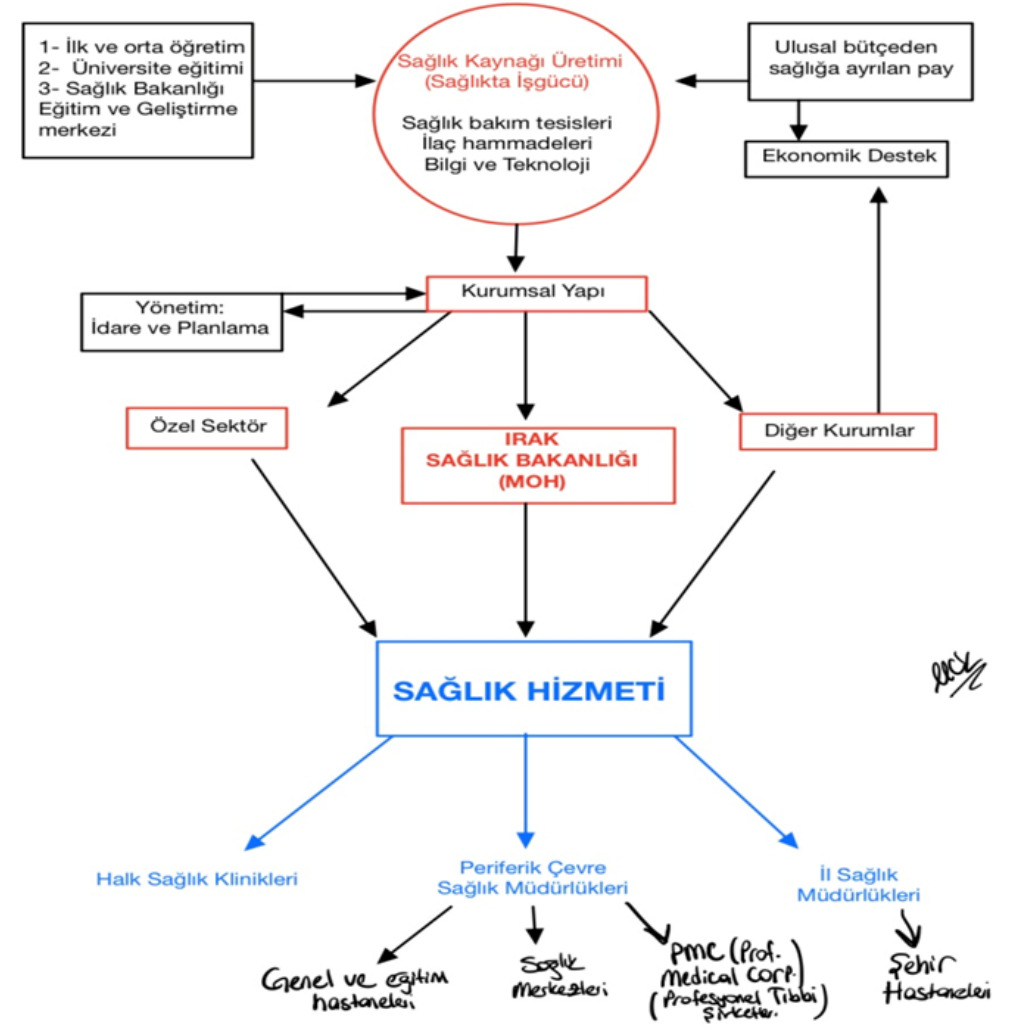

SAĞLIK SİSTEMİNİN GENEL YAPISI VE İŞLEYİŞİ

Devletin Rolü:

- 2003 yılına kadar askeri sağlık hizmetleri, askeri personele ve ailelerine sağlık hizmeti vermiştir. Askeri sağlık tesisleri 2003 yılında Sağlık Bakanlığı'na devredilmiş ve askeri sağlık çalışanlarının çoğu bakanlık kurumlarına geçmiştir.
- Tüm devlet hastaneleri, genel hastaneler, eğitim hastaneleri ve birinci basamak sağlık merkezleri, Irak Sağlık Bakanlığı'na bağlıdır.

SAĞLIK HARCAMALARI VE FİNANSMANI

Kişi Başına Düşen Sağlık Harcaması

Current health expenditure per capita (current US\$) - Iraq

World Health Organization Global Health Expenditure database (apps.who.int/nha/database). The data was retrieved on April 15, 2024.

License : CC BY-4.0

(World Bank Data Group, Iraq)

SAĞLIK HARCAMALARI VE FİNANSMANI

Finansman Yapısı ve Finansman Kaynakları

Health system: finance (2016)

General government expenditure on health as % of general government expenditure	6.5
Out-of-pocket expenditure as % of total health expenditure	39.7
Per capita total health expenditure at exchange rate (US\$)	292

Genel hükümetin sağlık harcamalarının genel hükümetin toplam harcamalarına oranı %6,5

Cepten yapılan harcamaların toplam sağlık harcamalarına oranı %39,7

Döviz kuru üzerinden kişi başına toplam sağlık harcaması (ABD Doları) 292.

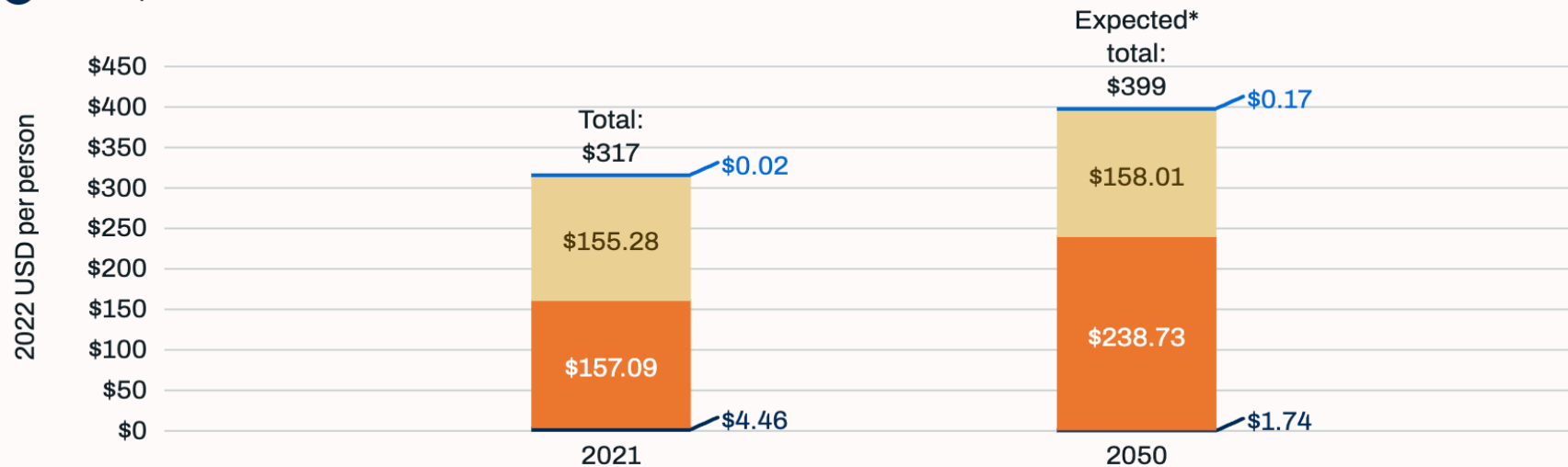

SAĞLIK HARCAMALARI VE FİNANSMANI

Finansman Yapısı ve Finansman Kaynakları

How much is spent on health – now, and in the future – and from which sources?

- Prepaid private spending
- Out-of-pocket spending
- Government health spending
- Development assistance for health

SAĞLIK İNSAN GÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Nüfusa Düşen Hekim, Hemşire, Eczacı ve Diş Hekimi Sayıları

Density of doctors

Iraq, 2021

9.72 +1.54
improving since 2014

Number of medical doctors per 10 000

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Density of nurses

Iraq, 2021

24.4 +4.9
improving since 2013

Number of nurses and midwifery personnel per 10 000

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Density of pharmacists

Iraq, 2021

4.9 +2.55
improving since 2014

Number of pharmacists per 10 000

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Density of dentists

Iraq, 2021

4.32 +2.17
improving since 2014

Number of dentists per 10 000

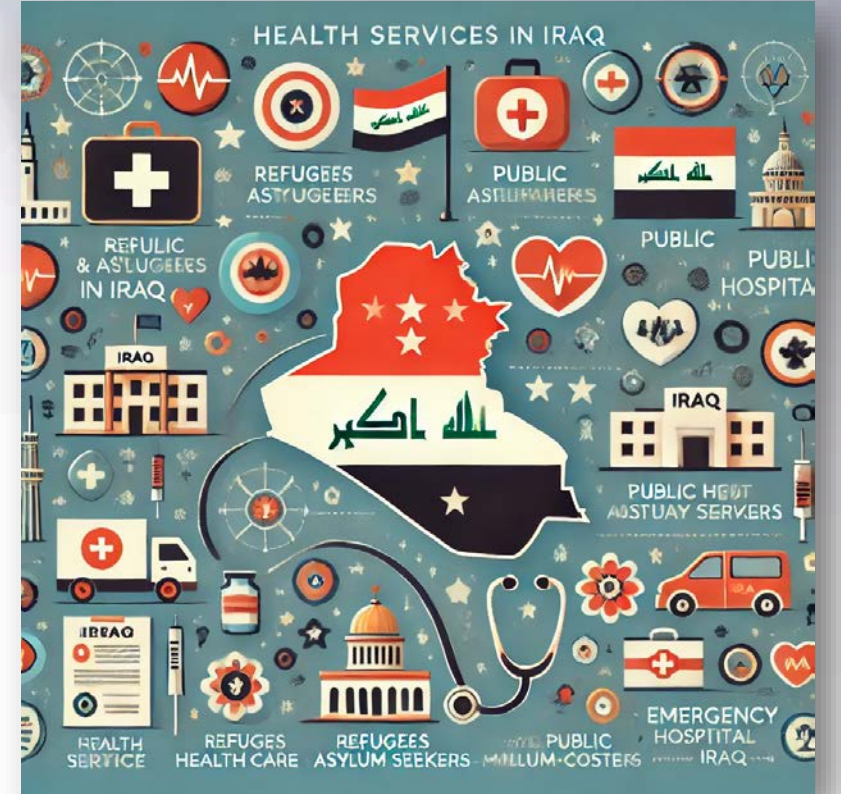
[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

DİĞER

- Tıbbi bakımda mülteci ve sığınmacılara ücretsiz hizmet: Irak kamu sağlık tesisleri ve acil hizmetler de dahil.
- İkamet izni gerekli olanlar: Kamu sağlık kuruluşlarında kronik tıbbi durumlar ve cerrahi müdahaleler için.
- Aşılar, doğum öncesi bakım ve doğum sonrası bakım hizmetleri Birinci Basamak Sağlık Merkezlerinde ücretsiz olarak sunulmaktadır. Acil durumlar için doğum hastanelerinde cüzi bir ücret karşılığında teslimat yapılabilir.
- Devlet hastaneleri günün 24 saati açıktır; Temel Sağlık Merkezleri ise genellikle sabahdan öğleden sonraya kadar açıktır.

(<https://help.unhcr.org/iraq/en/help/health-services/>)

DİĞER

Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek:

- **Kamp İçi Hizmetler;** Etkinlikler, çocuklar ve yetişkinler için nasıl iyi kalınacağına ve sağlıklı başa çıkma stratejilerine ilişkin ipuçları ve tavsiyelerin paylaşılmasını içerir. Daha yüksek düzeyde bakıma ihtiyaç duyan bireyler için bire bir danışmanlık, klinik psikologların desteği ve ilaç sağlanmasıyla psikiyatrik bakım da mevcuttur.
- **Kampların Dışında;** Kampların dışında yaşayan Mültecilere yönelik ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmetlerinin sağlanması, bireylerin başvurabileceği kliniklerde ve hastanelerde sağlanan uzmanlaşmış psikiyatrik bakım düzeyleriyle sınırlıdır.

([https://help.unhcr.org/iraq/en/help/health-services/.](https://help.unhcr.org/iraq/en/help/health-services/))

ERBIL

Mental health services are available at Erbil psychiatric hospital, **free of charge**.

Vaccines are available at Primary Health Care centers, **free of charge**. If you have a child less than five years old, you have to visit the nearest PHCC to your home.

Advanced screenings like MRI, CT-Scan are available at hospitals, **free of charge**. In addition, X-RAY is available 24 hr., **free of charge**.

Delivery (normal vaginal delivery and cesarean section) is available at maternity hospital with the nominal fee.

If you have a chronic disease (Hypertension, Diabetes, Ischemic heart disease, Asthma, etc.), you should visit a hospital to confirm the diagnosis of your illness. Then after, the hospital will refer you to a specialized PHCC to give you a card to receive your medications on a monthly basis.

Ante-Natal-Care (ANC), Post-Natal-Care (PNC) are available at primary health care centers, **free of charge**.

When there is a waiting list for surgeries or tests, you need to register your name.

Laboratory tests are available, free of charge, at Primary Health Care centers, hospitals and central laboratory. Basic lab tests are available at Primary Health Care centers while more advanced tests are available at hospitals and Erbil central laboratory.

The hospitals are open 24 hours while Primary Health Care centers are open from 8:00 am to 2:00 pm. In addition, some primary health care centers are open in the afternoon from 4:00 pm to 7:00 pm.

(Health insurance), and ticket price for these particular PHCCs is 2,000 - 3,000IQD, where more types of medicines, more types of lab tests are available.

HEALTH INFORMATION FOR REFUGEES & INTERNALLY DISPLACED PERSONS (IDPS)

Health services in Kurdistan Region of Iraq are mainly provided by the Ministry of Health, free of charge (nominal fee 500 IQD).

Some public facilities have semi-private facilities where patients contribute to the cost of treatment.

Syrian refugees and IDPs have free access to health services including, consultations, medicines, laboratory tests, screenings, surgeries, emergency care, vaccination, care for mothers and infants, & dental care... etc.

Emergency services are available at public health facilities. There are three emergency hospitals in Erbil. In addition, Emergency wards are available at other hospitals.

FOR ANY EMERGENCY, PLEASE CALL 122

EMERGENCY SERVICES ARE FREE OF CHARGE

MAIN HOSPITALS IN ERBIL GOVERNORATE:

NAME OF HOSPITAL	SPECIALTY	ADDRESS
Rizgari teaching hospital	General (all specialties are available)	Erbil-100 meter road, Koya road
Hawleri teaching hospital	General (all specialties are available)	Erbil, 60 meter road, near to Royal mall.
Obstetric and Gynaecological teaching hospital	Specialist (for delivery and maternal care)	Erbil, Shorash street
Raparini teaching hospital	Specialist (for children)	Erbil, Shorash street
Nanakali hospital	Specialist (Oncological)	Erbil, Azadi
Cardiac centre	Specialist (for cardiac patients)	Erbil, Kirkuk road, opposite to Asayish
Erbil psychiatric hospital	Specialist (for Psychological patients)	Erbil, 60 meter road, near to Royal mall
West Emergency hospital	Emergency	Erbil, 100 meter road, near to Mosul road
East Emergency hospital	Emergency	Erbil, 100 meter road, Koya road

DUHOK

HEALTH INFORMATION

FOR REFUGEES & INTERNALLY DISPLACED PERSONS (IDPS)

Health services in Kurdistan Region of Iraq are mainly provided by the Ministry of Health, free of charge (nominal fee 500 IQD).

Some public facilities have semi-private facilities where patients contribute to the cost of treatment.

Refugees and IDPs have free access to health services including, consultations, medicines, laboratory tests, screenings, surgeries, emergency care, vaccination, care for mothers and infants, & dental care... etc.

Emergency services are available at public health facilities, free of charge. There is one emergency hospital in Duhok.

In addition, Emergency ward is available at Azadi Teaching Hospital.

FOR ANY EMERGENCY, PLEASE CALL **122**

EMERGENCY SERVICES ARE FREE OF CHARGE

MAIN HOSPITALS IN DUHOK GOVERNORATE:

NAME OF HOSPITAL	SPECIALTY	ADDRESS
Azadi Teaching Hospital	Cardiology, Internal Medicine, Emergency, Surgery Gyne & Obstetric, Psychiatric, Radiology, Laboratory	Duhok / Nakhshkhana Road (8) (1014)Am
Akre General Hospital (Emergency, and Delivery Hospital)	Emergency, Paediatric, Obstetric, Laboratory, X-Ray & Sonar, Surgical, Technical Department, and Medical.	Akre- General Street/ Meidan
Gulan General Hospital	Surgery, Paediatrics, Cardiac resuscitation, Emergency, Radiology, Laboratory, Pharmacy, Kidney)	Akra / Abdullah Qado Quarter / In front of Directorate Aqrah Health
Rozana Hospital	Emergency Hall, Internal, and Lounge Births	Amadiyah / Kani Masi Districts
Childhood Friends Hospital	Children Revival Room, Operation, Hall of Birth, and Hall for women & Men	Amadiyah / East of Amadiyah
Burn & Plastic Surgery Hospital	Plastic Surgery, Laboratory, Pharmacy, and X-Ray & Sonar Department.	Duhok / near to sarbaste Mosque
Duhok Emergency Hospital	Orthopaedic & Trauma Ward, Surgical & Neurosurgical Ward, I.C.U, Laboratory, Radiology, Physiotherapy, Pharmacy	Duhok / Shemk Zara Street
Zakho General Hospital	Surgery, Fractures, Urinary Stream, and Eyes	Zakho / Kebat Quarter
Zakho Emergency Hospital	Kidney, Fractures, Neurological, Blood Bank & Forensic Medicine.	Zakho / Shaabaneke
Zakho Delivery Hospital	Laboratory, Delivery Hall, Pharmacy, and Sonar	
Delivery Hospital	Laboratory, Birth Hall, Pharmacy, Sonar, and Operation Room.	Duhok / Gerry Bassi, near to Azadi Mosque
Duhok Eye Hospital	Eyes Examination, Laboratory, X-Ray, and Pharmacy	Duhok / near to the General Directorate of Health
Paediatric Heevi Hospital	General Paediatrics, Paediatric Surgery, and Laboratory	Duhok / near to Azadi Teaching Hospital

Mental health services are available at Duhok Child and Adolescent Mental Health center as well as in the psychiatric department in Azadi teaching hospital, **free of charge**

Vaccines are available at Primary Health Care centers, **free of charge**. If you have a child less than five years old, you have to visit the nearest PHCC to your home.

Advanced screenings like MRI, CT-Scan are available at hospitals, **free of charge**. In addition, X-RAY is available 24 hr., **free of charge**.

Delivery (normal vaginal delivery and cesarean section) is available at maternity hospital with the nominal fee.

If you have a chronic disease (Hypertension, Diabetes, Ischemic heart disease, Asthma, etc.), you should visit a hospital to confirm the diagnosis of your illness. Then after, the hospital will refer you to a specialized PHCC to give you a card to receive your medications on a monthly basis, for 500 IQD.

Ante-Natal-Care (ANC), Post-Natal-Care (PNC) are available at Primary Health Care centers, **free of charge**.

When there is a waiting list for surgeries or tests, you need to register your name.

Laboratory tests are available, **free of charge**, at Primary Health Care centers, hospitals and central laboratory. Basic lab tests are available at Primary Health Care centers while more advanced tests are available at hospitals and Duhok central laboratory.

The hospitals are open 24 hours while Primary Health Care centers are open from 8:00 am to 2:00 pm. In addition, some Primary Health Care centers are open in the afternoon from 4:00 pm to 7:00 pm.

(Health insurance), and ticket price for these particular PHCCs is 2,000 - 3,000IQD, where more types of medicines, more types of lab tests are available.

SULEYMANIYAH

HEALTH INFORMATION

FOR REFUGEES & INTERNALLY DISPLACED PERSONS (IDPS)

Health services in Kurdistan Region of Iraq are mainly provided by the Ministry of Health, free of charge (nominal fee 500 IQD).

Some public facilities have semi-private facilities where patients contribute to the cost of treatment.

Refugees and IDPs have free access to health services including, consultations, medicines, laboratory tests, screenings, surgeries, emergency care, vaccination, care for mothers and infants, & dental care... etc.

Emergency services are available at public health facilities. There are three emergency hospitals in Sulaymaniyah. In addition, Emergency wards are available at other hospitals.

FOR ANY EMERGENCY, PLEASE CALL **122**

EMERGENCY SERVICES ARE FREE OF CHARGE

MAIN HOSPITALS IN SULEYMANIYAH GOVERNORATE:

NAME OF HOSPITAL	SPECIALTY	ADDRESS
Shar hospital	General hospital (all specialities are available)	60 meter street (Azmr mountain road)
Emergency Shar hospital (new)	Emergency cases	60 meter street (Azmr mountain road)
Sulaymania Emergency hospital (old)	Acute surgical cases	Peramerd road, near Sulaymaniyah University
Sulaymania Emergency hospital	Acute medical cases	Peramerd road, near Sulaymaniyah University
Pediatric teaching hospital	Children diseases (all specialities are available)	Peramerd road, near Sulaymaniyah University
Maternity teaching hospital	Gynaecology and obstetrics care	Peramerd road, near Forensic Institute
Shahid ASO hospital	Eye and neurosurgical diseases	Shorsh Street, Sulaymaniyah
Jimhuri hospital	Medical cases only (internal cold cases)	Peramerd road, near Sulaymaniyah University
Soz hospital	Female psychiatric cases	Raparin district
Shahid Salah hospital	Male psychiatric cases	Shorsh Street, near Pioneer Medicine Factory
Hiwa hospital	Oncological diseases	60 meter street, behind Cihan Toyota Motor Company
Shorish military hospital	General military hospital	Shorish Street
Shorish dental hospital	Dental care	Shorish Street, beside Hiwa Hospital
Surgical Teaching hospital	Surgical cases (cold cases)	Peramerd road, near Sulaymaniyah University
Sulaymania cardiac center	Cardiac diseases	Peramerd road, near Sulaymaniyah University

Mental health services are available at Sulaymaniyah psychiatric hospital, **free of charge**

Vaccines are available at Primary Health Care centers, **free of charge**. If you have a child less than five years old, you have to visit the nearest PHCC to your home.

Advanced screenings like MRI, CT-Scan are available at hospitals, **free of charge**. In addition, X-RAY is available 24 hr., **free of charge**.

Delivery (normal vaginal delivery and cesarean section) is available at maternity hospital with the nominal fee.

If you have a chronic disease (Hypertension, Diabetes, Ischemic heart disease, Asthma, etc.), you should visit a hospital to confirm the diagnosis of your illness. Then after, the hospital will refer you to a specialized PHCC to give you a card to receive your medications on a monthly basis.

Ante-Natal-Care (ANC), Post-Natal-Care (PNC) are available at Primary Health Care centers, **free of charge**.

When there is a waiting list for surgeries or tests, you need to register your name.

Laboratory tests are available, free of charge, at Primary Health Care centers, hospitals & central laboratory. Basic lab tests are available at primary health care centers while more advanced tests are available at hospitals and Sulaymaniyah central laboratory.

The hospitals are open 24 hours while Primary Health Care centers are open from 8:00 am to 2:00 pm. In addition, some primary health care centers are open in the afternoon from 4:00 pm to 7:00 pm

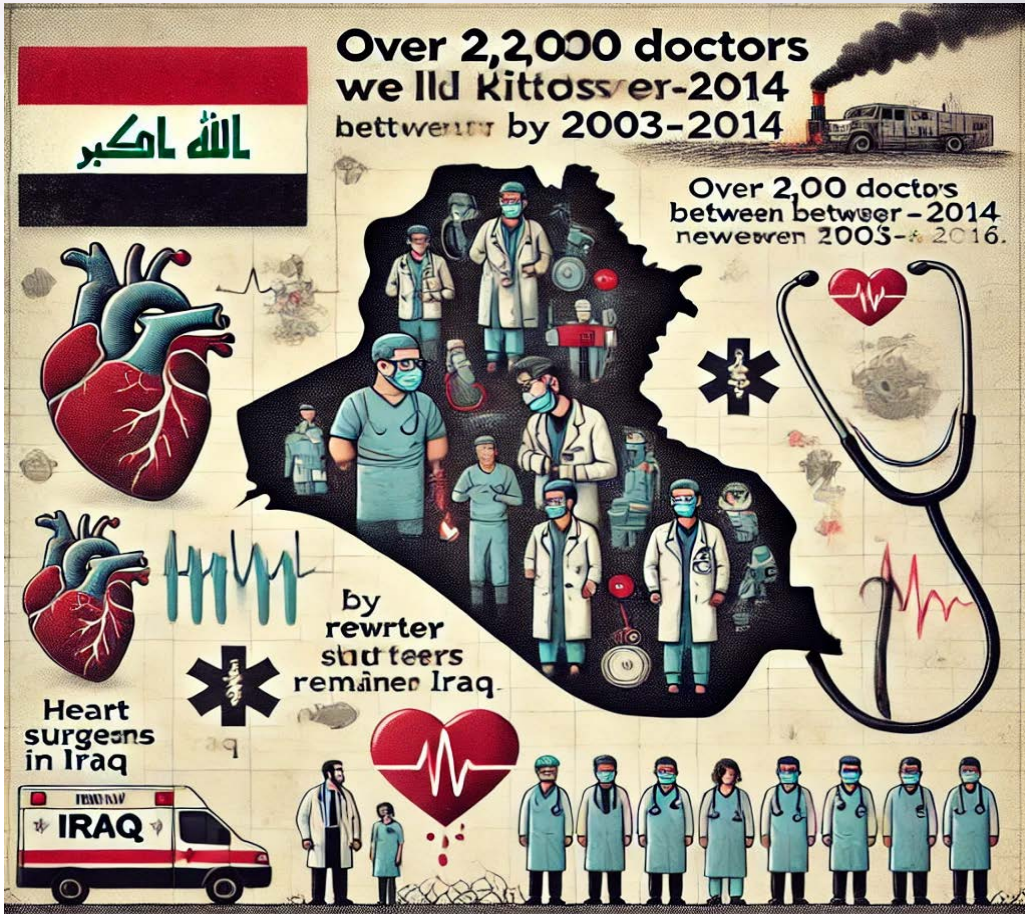
(Health insurance), and ticket price for these particular PHCCs is 2,000 - 3,000IQD, where more types of medicines, more types of lab tests are available.

(<https://help.unhcr.org/iraq/en/help/health-services/>)

DiğER

2003-2014 yılları arasında 2000'den fazla doktor öldürülmüş, 2016 yılında ülkede otuzdan az kalp cerrahı kalmıştır. (Wikipedia)

DIĞER

WASH development assistance

Iraq, 2020

59.12

Amount of water and sanitation-related official development assistance that is part of a government-coordinated spending plan

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Financial hardship

Iraq, 2021

20% **+16 percentage points**
worsening since 2012

Percentage of the population with household expenditures on health greater than 10% of total household budget

[Visit indicator →](#)

[Download data ↓](#)

Tablo-13.

Diğer

Irak'ta, hükümet tarafından koordine edilen bir harcama planının parçası olan su ve sanitasyonla ilgili resmi kalkınma yardımı miktarı, 2010'da 198 iken 2022'de 103'e düşerek 95,3 milyon ABD doları azalmıştır.

2010 - 2022

World

Water and sanitation development assistance as part of official government spending plans, million US dollars **+1,290**

Eastern Mediterranean

Water and sanitation development assistance as part of official government spending plans, million US dollars **+694**

Iraq

Water and sanitation development assistance as part of official government spending plans, million US dollars **-95.3**

